

یادداشت

طرح تنفس به دنبال استراحت جنگل یا سازمان متولی؟

رحیم ملک‌نیا

عضو هیئت‌علمی دانشگاه لرستان

● قصه پرغصه جنگل‌های هیرکانی کشور بارها از سوی روابیان مختلف روایت شده است. چکمه‌پوشان با عمری که در جنگل سپری کرده‌اند، دانشگاهیان موافق یا مخالف بهره‌برداری که نگران رهاشدن جنگل و تداوم مشکلات بی‌شمار آن بودند و فعالان منابع طبیعی که با نیت حفظ نگین سرسبز شمال در حال تلاش هستند، هرکدام به شکلی روابیان این داستان تلخ بوده‌اند. دوران موسوم به استراحت جنگل در حالی از حدود چهار سال پیش آغاز شد که توقف بهره‌برداری تنها یکی از بخش‌های آن را شامل می‌شد؛ دوره‌ای که بنا بود هم‌زمان با احیای جنگل، ایرادهای طرح‌های سابق رفع و مدلی برای مدیریت پایدار جنگل تدوین شود. پیشنهاددهندگان تنفس بر این باور بودند که این زمان، فرصت مناسبی است که هم‌زمان با استراحت جنگل، مشکلات و معضلات دیگر هیرکانی نیز رفع شود؛ اما گویا استراحت نه برای جنگل که برای مدیریت سازمان جنگل‌ها تصویب شده بود. سازمانی که دوران طلایی فرصت اصلاح طرح‌های پر از نقص در فضای گفت‌وگوهای علمی و چالشی دو طیف مخالف و موافق توقف بهره‌برداری را از دست داد و با دستی خالی از برنامه وارد دورانی شد که امروز پس از چهار سال دسشن از آغاز شروع دوره و طرح‌های پر از ایراد قبلی هم خالی‌تر شده است. سازمانی که پنج دهه جنگل‌های شمال را بر اساس طرح کامل مدیریت نکرد، بلکه فعالیت‌های پروژه‌گونه‌ای را در شمال اجرا کرد که حتی خود از تحلیل نتایج آن عاجز بود. مدیران سازمان در توجیه موفقیت برنامه‌های گذشته، تنها به حفظ عرصه جنگل‌های دارای طرح در برابر جنگل‌های فاقد طرح اشاره کرده و از تحلیل و پایش پایداری کارکردهای جنگل ناتوان بودند. به گواه فصولاهد میدانی و برخی مطالعات، سازمان جنگل‌ها حتی قادر نبود پایداری کارکرد اصلی مورد مدیریت خود را که برداشت چوب بود، تضمین کند و در طی زمان کیفیت جنگل‌ها رو به کاهش رفت. سازمان متولی اگر جنگل‌ها را بر اساس طرح و نه پروژه مدیریت می‌کرد، قادر بود سرچشمه زوال کیفیت جنگل را که امروزه با پیل هم گرفته نمی‌شود، با پیل بگیرد. این ایراد و اشتباه در دوران تنفس هم در حال تکرار است. زمان تنفس بدون طرح و برنامه مفید، برای فعالیت‌های احیا و بازایی توان جنگل از نیمه گذشته است. معاونت جنگل که مسئولیت اصلی مدیریت جنگل‌ها را بر عهده دارد، در دوران تصویب و توقف بهره‌برداری در استراحتی کامل به سر برده و تنها در برخی زمان‌ها برای رفع مسئولیات از خود، سخنی بر زبان می‌آورد و وعده آغاز طرح جدید را بارها تکرار می‌کند؛ سخنان و وعده‌هایی که نه باعث دلخوشی، بلکه چون نیست‌تر روح و جان دلسوزان جنگل می‌نشیند. در این دوران، مدیریت جنگل به استراحت رفته و جنگل به نبرد نابرابر خود با دام، قاقاج و تغییر کاربری ادامه می‌دهد. ادارات چهارگانه شمال و شورای عالی نیز یا قادر به ایجاد شرایطی برای برون‌رفت از وضعیت موجود نیستند یا آنکه در کنار معاونت جنگل ترجیح داده‌اند دوران تنفس را به استراحت بگذرانند. این رخوت و ضعف مدیریت تا آنجاست که حتی برای بررسی اثرات توقف بهره‌برداری نیز طرح و برنامه‌ای وجود ندارد. آیا اگر نه مخالفان، بلکه موافقان تنفس تأثیر استراحت جنگل را از مدیریت عوامی شوند، پاسخی مبتنی بر معیارها و شاخص‌های علمی جنگل‌داری در دست دارند؟ احتمالا از وقت آن که بگوییم زمان آن رسیده، گذشته است، ولی تا از این دیروز نشده باید دلسوزی فریادی برآورد تا شاید شورای عالی، ادارات کل چهارگانه و در رأس همه مدیریت جنگل سازمان جنگل‌ها از خواب غفلت بیدار شده و به استراحت خود در ساختمان اخیرا شمارده‌وشده پایان دهد. متأسفانه استراحت برای تجدید قوای جنگل به مدد استراحت سازمان، آخرین ضربه‌ها را بر پیر پیگر زخمی از تیغ اَره، دام و قاقاج محکم‌تر می‌زند.

خبر

آمادگی فائو برای بهبود پایداری و تنوع زیستی خاک‌های کشور

● نماینده فائو در جمهوری اسلامی ایران بر موضوع این نهاد سازمان ملل متحد در زمینه حمایت از کشورهای عضو برای توسعه و اتخاذ سیاست‌ها و برنامه‌های ترویج‌کننده نظام‌های کشاورزی پایدار و غنابخشی تنوع‌زیستی خاک تأکید کرد. گرولد بودکر تأکید کرد که کیفیت و سلامت خاک تا حد زیادی تعیین‌کننده تولید و پایداری کشاورزی و کیفیت زیست‌محیطی بوده و به‌واسطه آن بر سلامت گیاهان، حیوانات و انسان اثر می‌گذارد. نماینده فائو با اشاره به این مسئله که «بهبود تنوع زیست خاک اهمیتی حیاتی در اطمینان حاصل‌کردن از سلامت خاک و همچنین آینده امنیت غذایی و تغذیه دارد»، افزود: «خاک‌های سالم و دارای تنوع زیستی، به‌عنوان بزرگ‌ترین منبع ذخیره خاخرزی کرین، از طریق ذخیره (ترسیب) کرین و کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای در جو زمین، می‌توانند نقش مهمی را در کاهش تأثیرات تغییرات اقلیمی ایفا می‌کنند».

اقتصاد

سید محمد غرضی در گفت وگو با «شرق» تأکید کرد که نفت روی زمین نمی‌ماند

تعیین خط قرمز برای فروش نفت

با سالی ۱۵ تا ۲۰ میلیارد دلار در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ کشور را به خوبی اداره کردیم

سید محمد غرضی

تولید افزایش یافته است، چرا دولت نمی‌تواند نفت بفروشد؟ به نظر من انحصار فروش با اتفاقاتی که افتاده، این شرایط را ایجاد کرده است. من خیلی مطلع نیستم. الان وضع بازار نفت خیلی خوب است. ۱۱۰ میلیون بشکه در روز فروش می‌رود. شاید محدودیت‌هایی از ناحیه عرضه نفت رخ داده باشد. خود وزارت نفت کارش را خیلی خوب می‌داند. شاید از آنها توقعاتی دارند که نمی‌توانند انجام دهند. به نظرم این مسئله رخ داده است.

آ‌ چه توقعاتی از وزارت نفت دارند. بیشتر توضیح می‌دهید؟ ممکن است انحصار فروش به یک عده‌ای مطرح باشد. ممکن است از این مسائل باشد. **آ‌ مگر نفت خام دست بخش خصوصی است؟ چه کسی به دولت فشار می‌آورد که نفت را به جاهای خاص بفروشد؟** تصفیه نفت در داخل کشور تحت فشار نیست. ولی در صادرات ممکن است که خریداران محدود باشند. هیچ‌وقت نفت روی زمین نمی‌ماند. باید دست وزارت نفت را آزاد بگذارید تا بتواند مشتریان خودش را راضی کند. در زمان ما نظام، حضرت امام، دولت و مجلس این اعتماد را به ما داشتند. کسی بنده را محدود نمی‌کرد بلکه راه را هم باز می‌کردند. روزی یک‌ونیم میلیون بشکه نفت فروختن کار سختی نیست. باید به متخصصین و وزارت نفت کمک کنیم نه اینکه برای آنها خط بکشیم و تعیین تکلیف کنیم.

آ‌ درباره این خط‌کشدین توضیح می‌دهید؟ یعنی به وزارت نفت می‌گویند به چه کسی باید نفت بفروشد؟ مثلاً به وزارت نفت بگوییم که به این نفت بفروش و به این نفروش. **آ‌ برای ما که تحت تحریم‌های آمریکا هستیم، این رویه درستی است؟** من که مطلع نیستم. ولی من کارشناسان کشور را خیلی خوب می‌شناسم. حداقل ۶۰ سال است که من کارشناسم. خیلی توفیق داشتم که نفتی‌ها، مخابراتی، برقی‌ها، کارشناسان وزارت کشور و صنایع را بشناسم. آنها توانمند هستند. فقط ممکن است که خدای نکرده رانت‌خواری یا کسی یا چیزی آنها را تحت‌فشار قرار دهد یا گرفتار کند.

آ‌ دولت در بودجه اسمال هم عددی که برای صادرات نفت در نظر گرفته، حدود ۴۸۰ هزار بشکه است، به نظر می‌رسد تمرکز دولت روی فروش اوراق مشارکت است. کارشناسان معتقدند اوراق مشارکت را مردم عادی نمی‌توانند بخرند و این اوراق توسط نهادهای

آ‌ درباره این خط‌کشدین توضیح می‌دهید؟ یعنی به وزارت نفت می‌گویند به چه کسی باید نفت بفروشد؟ مثلاً به وزارت نفت بگوییم که به این نفت بفروش و به این نفروش. **آ‌ برای ما که تحت تحریم‌های آمریکا هستیم، این رویه درستی است؟** من که مطلع نیستم. ولی من کارشناسان کشور را خیلی خوب می‌شناسم. حداقل ۶۰ سال است که من کارشناسم. خیلی توفیق داشتم که نفتی‌ها، مخابراتی، برقی‌ها، کارشناسان وزارت کشور و صنایع را بشناسم. آنها توانمند هستند. فقط ممکن است که خدای نکرده رانت‌خواری یا کسی یا چیزی آنها را تحت‌فشار قرار دهد یا گرفتار کند.

آ‌ دولت در بودجه اسمال هم عددی که برای صادرات نفت در نظر گرفته، حدود ۴۸۰ هزار بشکه است، به نظر می‌رسد تمرکز دولت روی فروش اوراق مشارکت است. کارشناسان معتقدند اوراق مشارکت را مردم عادی نمی‌توانند بخرند و این اوراق توسط نهادهای

صنعت سبدگردانی در ایران -۲

متنوعی از سبدها به سرمایه‌گذاران را می‌دهد. البته وضع چنین محدودیت‌هایی از طرف سازمان، حتماً با دلایل کافی روبه‌رو بوده است. به هر حال امید است با بلوغ فرهنگ سرمایه‌گذاری در کشور، بتوانیم این محدودیت‌ها را با کمک یکدیگر برطرف کنیم.

سومین مشکل و محدودیت شرکت‌های سبدگردان وجود نیروهای متخصص و دارای تخصص در این صنعت است. از نظر قوانین سازمان بورس، برای هر صندوق سرمایه‌گذاری باید سه مدیر صندوق معرفی شود که این سه باید مدارک حرفه‌ای معامله‌گری را

از سازمان بورس دریافت کرده باشند. با توجه به اینکه نیروی انسانی متخصص در بازار سرمایه در کشورمان بسیار محدود است، اشخاص با مدارک حرفه‌ای معامله‌گری حاضر به همکاری با شرکت‌های سبدگردان نیستند و بعضاً با درخواست حقوق و مزایا بسیار نامتعارف یا حتی اجاره‌دادن مدارک، حاضر به همکاری هستند. از طرفی سازمان بورس نمی‌تواند صلاحیت مدیران صندوق را با معیار دیگری غیر از آزمون‌های حرفه‌ای تأیید کند و به نظر می‌رسد این مشکل تا عرصه کافی نیروی متخصص در این صنعت موجود باشد.

چهارمین مشکل در این صنعت وجود سبدگردان‌های شخصی و غیرمجاز است. با داشتن کد کارگزاری، بسیاری از سرمایه‌گذاران به صورت غیررسمی و بدون مجوز با توافقی که با سبدگردانان شخصی می‌کنند، دسترسی حساب کارگزاری سرمایه‌گذار را در اختیار آنان می‌گذارند و سبدگردانان شخصی از جانب آنها اقدام به مدیریت پرتفوی می‌کنند. این کار از نظر سازمان بورس و اوراق بهادار

خبر ویژه

در جلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده

اعضای هیئت‌مدیره بانک گردشگری انتخاب شدند

● در جلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده صاحبان سهام بانک گردشگری که با حضور ۶۱٫۶۲ درصد سهامداران برگزار شد، اعضای هیئت‌مدیره انتخاب شدند. به گزارش روابط عمومی بانک گردشگری، رئیس مجمع در این جلسه، ضمن معرفی اعضای هیئت‌مدیره پیشنهادی، سوابق اجرایی هر یک از اعضا را قرائت کرد و سهامداران با آنان آشنا شدند. در این جلسه، رئیس مجمع آقایان حسین ثابتی، مرتضی خامی، رضا کارماران، سعید جمشیدی و حسین رحمتی را به‌عنوان اعضای پیشنهادی هیئت‌مدیره بانک گردشگری معرفی کرد که همگی با تصویب سهامداران انتخاب شدند. بانک گردشگری ۱۰۰ شعبه در سراسر کشور دارد. این گزارش حاکی است: جلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده صاحبان سهام بانک گردشگری با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی برگزار شد و علاوه بر حضور بیش از ۶۱ درصد سهامداران، سایر صاحبان سهام به‌صورت زنده (آنلاین) در جریان موارد مطرح‌شده در جلسه مجمع قرار گرفتند.

در سال جهش تولید محقق شد افزایش ۲۲۳ درصدی تولید سنگ آهن و ۱۹۰ درصدی اشتغال در شرکت صنایع و معادن ماهان سیرجان

● مدیرعامل شرکت توسعه فراوری صنایع و معادن ماهان سیرجان اعلام کرد: مجموع عملیات معدن‌کاری شرکت در نیمه نخست امسال به ۱۹٫۵ میلیون تن شامل یک‌میلیون و ۲۵۰ هزار تن سنگ‌آهن و ۱۸ میلیون و ۲۵۰ هزار تن باطله رسید که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، شاهد جهش تولید ۲۳۳درصدی در استخراج سنگ و ۱۴۴درصدی در باطله‌برداری بودیم. به گزارش روابطعمومی گروه مالی گردشگری، مهدی بهرامی افزود: همچنین شاغلان فعال در معدن شماره ۵ کل‌گرهر که شهریور سال گذشته ۲۷۵ نفر بود، در یک سال گذشته به ۸۰۰ نفر رسید که در این زمینه شاهد افزایش ۱۹۰درصدی هستیم. او با بیان اینکه تاکنون بیش از ۲۲ هزار میلیارد ریال در معدن شماره ۵ هزینه شده است، تصریح کرد: این سرمایه‌گذاری، اشتغال‌زایی مستقیم ۸۰۰نفری را در منطقه فراهم آورده که پیش‌بینی می‌شود با انجام طرح‌های توسعه‌ای شرکت، آمار اشتغال به هزارو ۵۰۰ نفر برسد. او ادامه داد: برنامه شرکت تا پایان سال جاری دستیابی به تولید سه میلیون تن سنگ‌آهن است؛ همچنین بخش اعظم مطالعات فاز اول پایداری شیب و مطالعات هیدروژئولوژی معدن که از همراه آغاز شده، نیز تا پایان سال به پایان خواهد رسید و فاز دوم حفاری‌های اکتشافی معدن با هدف تکمیل اکتشافات و افزایش ذخایر قابل استخراج در نیمه دوم امسال آغاز خواهد شد. بهرامی گفت: وظیفه اصلی شرکت ماهان سیرجان، تأمین خوراک پایدار شرکت‌های احیای استیل فولاد بافت (با ظرفیت تولید ۸۰۰ هزار تن آهن اسفنجی و دو طرح در حال اجرای تولید کنده به ظرفیت ۲٫۵ میلیون تن و فاز دوم آهن اسفنجی به ظرفیت ۸۰۰ هزار تن) و مجتمع فولاد بناب (با ظرفیت سالانه دو میلیون تن نورد به‌عنوان بزرگ‌ترین فولادساز بخش خصوصی در صنایع پایین‌دستی) است که شرکت‌های یادشده به همراه شرکت ماهان سیرجان، هلدینگ گسترش صنایع و معادن ماهان وابسته به گروه مالی گردشگری را تشکیل می‌دهند. او افزود: در باطله اصلی شرکت در حال‌حاضر بهره‌برداری از معدن سنگ آهن شماره ۵ کل‌گرهر است که از سال ۱۳۹۴ شروع و پس از دو سال آماده‌سازی معدن و باطله‌برداری به میزان حدود ۲۰ میلیون تن، از مرداد ۱۳۹۶ وارد فاز بهره‌برداری شده و تاکنون در مجموع عملیات معدن‌کاری به میزان ۹۵ میلیون تن شامل حدود پنج میلیون تن سنگ آهن و نزدیک به ۹۰ میلیون تن باطله صورت گرفته است. بهرامی در پایان گفت: اقدامات لازم برای ورود شرکت به بازار سرمایه به‌عنوان یکی از اهداف اصلی شرکت در سال جاری در حال انجام است. همچنین مهم‌ترین برنامه‌های توسعه‌ای شرکت ماهان سیرجان به‌عنوان بازوی معدنی هلدینگ گسترش صنایع و معادن ماهان، احداث کارخانه کاسترته با ظرفیت ۲٫۵ میلیون تن و افزایش ذخایر سنگ آهن از طریق شرکت خرید معادن و سنگ آهن است و در سال جاری نیز در حال برنامه‌ریزی برای تکمیل اکتشافات معدن ۵ کل‌گرهر در راستای افزایش ذخایر احتمالی است.